

Forfattere: Chefer skummer fløden - de brede masser er efterladt på perronen

Når din chef begraver dig i krav om tal, er det muligvis et tegn på, at de ikke aner, hvad det er, de laver, siger forfattere til debatbog.

Søndag 17 jun. 2018 kl. 08:08

Af Victor Kristensen

Det virker som om, at jo mindre nytte man gør, jo mere bliver man belønnet, siger antropolog, Dennis Nørmark. Foto: Mads Joakim Rimer Rasmussen/Scanpix Ritzau

I toppen af elfenbenstårnet sidder lederne og udtænker luftkasteller i form af stresspolitikker, kontrolinstanser, opgørelser og optællinger, der aldrig bliver brugt eller læst. Via et voksende fedtlag af mellemledere bliver disse administrative byrder lagt oven i helt almindelige fodsoldater på landets sygehuse, jobcentre og skoler.

Og eftersom hverken cheferne eller mellemlederne har forstand på, hvordan sygeplejersker eller socialrådgivere arbejder, erklærer de sig tilfredse i elfenbenstårnet. Faktisk er de så tilfredse, at de giver sig selv en bonus, hyrer flere administrative mellemledere og chefer, og så fortsætter det.

Det er skruen uden ende, og i dag har vi i Danmark stadig flere, der begår såkaldt 'pseudoarbejde': Arbejde der er designet til blot at fylde tiden ud og ikke skaber reel værdi. Samtidig bliver det reelle arbejde nedprioriteret og tynget under byrden af pseudoarbejde.

Det er budskabet fra forfatterne til debatbogen Pseudoarbejde: Hvordan vi fik travlt med at lave ingenting, antropologen Dennis Nørmark og filosofen Anders Fogh Jensen.

- De effektiviseringer, som vi har set gennem tiden, har jo ikke nødvendigvis kommet dem til gode, som effektiviseringerne er gået hårdest ud over. Det administrative lag er bare vokset, og ledelsen har høstet frugterne, mens de brede masser er blevet efterladt på perronen, siger Dennis Nørmark til Avisen.dk og uddyber:

- Der er nærmest en eller anden idé om, at jo mere nytte man gør, jo mindre skal man belønnes for det. Og jo mindre nytte man gør, og jo mere abstrakt og mærkværdigt ens arbejde er, jo mere skal man belønnes for det. Vi tror, siger antropologen og peger på sin filosof-kollega, der nikker - at der er en bobbel et eller andet sted, der bare venter på at sprænge, og den eneste måde, den kan sprænge på, det er, hvis man siger; "jeg tror altså ikke på, at den der bankfunktionær skal have så mange penge".

Ledere gør ondt værre

Kernen i de to forfatteres budskab er, at vi skal være bedre til at holde fri, når vi ikke har mere arbejde at lave. I dag er der nemlig for mange, der fylder arbejdsdage ud med dumme og fjollede arbejdsopgaver for at få tiden til at gå.

Det betegner filosofen og antropologen som en "pervers", "syg" og "dum" mentalitet, men den bliver for alvor skadelig, når den inficerer ledelseslaget, der herefter sætter deres underordnede i gang med meningsløst arbejde, der tager tid fra kerneopgaver.

- Det største problem er jo, at der sidder nogen og laver pseudoarbejde og sætter andre i gang med pseudoarbejde og pludselig kan sygeplejersken ikke længere være sammen med patienter, siger Anders Fogh Jensen.

Det forklarer Dennis Nørmark ud fra sin amerikanske kollega David Graeber, hvor han sammenligner den evindelige papirstrøm fra ledere til manden på gulvet med middelalderens feudalisme, hvor bønder slavede for adelen.

- Vi har i følge David Graeber skabt managerial feudalism, hvor ledere belønner hinanden og opfinder nyt selvopfundet bullshitarbejde til nye lederkolleger og kører deciderede imperier på den måde, hvilket de finansierer via effektiviseringer i de nedre lag, siger han og peger på professionelle ledere som arketyper på det syge arbejdsmarked:

- Vi har fået et ledelseslag i vores samfund med ledere, der er professionelle ledere. Det betyder, at de ikke har forstand på driften, men bare på at lede. Det er også derfor, du kan se topledere bevæge sig fuldstændig gnidningsfrit fra den ene organisation til den anden. Det er fuldstændig ligegyldigt, om de sidder på en pølsefabrik eller det Kgl. Teater så længe alting kan kvantificeres og systematiseres.

Tal er det meningsløse arbejdes symptom

Ifølge de to forfattere foregår tendensen, hvor alting skal systematiseres og proppes i skemaer, til ingen verdens nytte, over en bred kam, men de nævner specifikt sygehuse, universiteter og jobcentre som institutioner, hvor det er udpræget.

- Jeg har set det meget i psykiatrien, hvor du sagtens kan lede et sygehus uden at vide noget specifikt om det, og regningen ender hos sygeplejerskerne, der ender med at være mindre sammen med patienterne, siger Anders Fogh Jensen, der ikke er meget for at udpege specifikke syndebugke.

Dog siger de to, at pseudoarbejdets klamme hånd tit kan spores tilbage til HR- kommunikations- og juraafdelinger.

- Men man kan ikke lave en simpel skelnen af, at håndens arbejde er reelt arbejde, mens det med hovedet ikke er det. Kommunismen havde tonsvis af eksempler på fysisk pseudoarbejde som at bygge dæmninger, der overhovedet ikke var brug for, advarer filosofen.

Men hvordan finder du så ud af det, hvis du bliver overdænget med 'pseudoarbejde'? Ifølge Dennis Nørmark er det en god indikator, hvis der er lige lovlig meget fokus på tal.

- Tal er den laveste ledelsesmæssige fællesnævner. Hvis du ikke har forstand på det faglige indhold eller kvaliteten af arbejdet, kan du altid bruge tal. Og når du får flere af de her folk ind, der er generalister og

ikke ved noget som helst om driften, så bliver det sproget, der bliver talt: Fejlprocenter, svarprocenter, antal færdiguddannede kandidater på universitetet og så videre, forklarer antropologen.

Det skal også være cool at være arbejdsløs

Opgøret med det meningsløse arbejde skal starte ved en erkendelse af, at det er cool at holde fri, siger forfatterne, der peger på en arbejdskultur, hvor det i øjeblikket er cool at arbejde meget og have travlt, som startpunktet for pseudoarbejde.

Bare at sige, at man har et arbejde, er det vigtigste. Så er det mindre vigtigt, hvorvidt man rent faktisk laver noget, siger filosofen Anders Fogh Jensen.

- De arbejdsløse er jo jaget vildt. Du kan sidde og lave en eller anden ligegyldig rapport, som aldrig nogensinde vil blive læst, men det er dog et arbejde, som nogen vil belønne dig for. Alt er bedre end ikke at lave noget. Det er jo bizart, konstaterer han.

En løsning på hele det her virvar, kan ifølge de to findes i borgerløn, som du kan læse mere om her.

4 kommentarer

Sortér efter **Ældste**

Tilføj en kommentar ...

Xamama Shaskia · Wesleyan University

Da jeg tog min bachelor i Hotel & Restaurant Management i begyndelsen af firserne, sagde en af vores mentorer, at det var ligegyldigt hvad en virksomhed lavede, en leder kunne lede en hvilken som helst virksomhed. Ledelse og regneark var det vigtigste for en leder.

Den købte jeg ikke, og ser man på folketinget og toppen af samfundet, så fik jeg ret, for de er ved at køre Danmark i sænk.

Nogle ledere er ledere end andre ledere. Og lige nu har vi de ledeste.

Synes godt om · Svar · 1 · 1 d

Mette Petersen · Københavns Universitet - University of Copenhagen

Almindelige mennesker skal gøre oprør. Sige nej til pseudoarbejde. Hvis man kollektivt siger nej, så virker det! Overenskomstforhandlingerne var en farce. De gjorde nemlig IKKE op med dårlig ledelse, som er det største problem ift. det psykiske arbejdsmiljø. Og hvorfor så være medlem af en fagforening? Jeg melder mig først ind igen når der kommer en fagforening som tør gøre op med New Public Management og psykopater i jakkesæt (M/K). Sådanne som fagforeningerne fungerer nu, er de jo bare en hygge kaffeklub. Det gider jeg ikke bruge min tid eller mine på.

Synes godt om · Svar · 1 · 1 d

Alicja Ravn · Töllöse Stationsby, Vestsjælland, Denmark

Det er ikke kun leder som hopper fra fagområde. Det er i særdeles politiker og vores ministre. Måske det syge mentaltitet stammer derfra.

Synes godt om · Svar · 1 · 1 d

Indlæs 1 kommentar mere

Plugin til Facebook-kommentarer